

एतौ पक्षौ भविष्यन्ति राजानः कालचोदिताः । जातरागाः प्रथिव्यर्थे सर्वे संग्रामलालसाः ।
 गच्छन्त्यं वसुमती स्वां योनिं लोकधारिणीं । सृष्टोऽयं नैष्ठिको राज्ञामुपायो लोकविश्रुतः । १०१५
 श्रुत्वा पितामहवचः सा जगाम यथागतं । पृथिवी सह कालेन बधाय पृथिवीचितां ।
 देवानचोदयद्ब्रह्मा निग्रहार्थं सुरदिपां । नरैश्चैव पुराणर्षिं शेषञ्च धरणीधरं ।
 सनत्कुमारं साध्यांश्च देवानग्निपुरोगमान् । वरुणञ्चैव सृष्ट्या चन्द्रमसौ तथा ।
 गन्धर्वाप्सरसाश्चैव रुद्रान्विश्वानथाश्विनौ । ततोऽंशानवनिं देवाः सर्वे एवावतारयन् ।
 यथा ते कथितं पूर्वमंशावतरणे मया । अयोनिजा योनिजाश्च ते देवाः पृथिवीतले । १०२०
 दैत्यदानवहन्तारः संभूताः पुरुषेश्वराः । चीरिकावृचसङ्काशा वज्रसंहननास्तथा ।
 नागायुतबलाः केचित् केचिदोघबलान्विताः । गदापरिघशक्तीनां सहाः परिघबाहवः ।
 गिरिशृङ्गप्रहर्त्तारः सर्वे परिघयोधिनः । वृष्टिवंशे समुत्पन्नाः शतशोऽय सहस्रशः ।
 कुरुवंशे च ये देवाः पञ्चालेषु च पार्यिवाः । याजकानां समृद्धानां ब्राह्मणानाञ्च योनिषु ।
 सर्वास्त्रज्ञा महेष्वासा वेदव्रतपरायणाः । सर्वैर्द्विगुणसम्पन्ना यज्वानः पुण्यकर्मिणः । १०२५
 आचालयेयुः शैलांस्तु क्रुद्धा भिन्दुर्माहीतलं । उत्पतेयुरथाकाशं क्षोभयेयुर्महोदधिं ।
 एवमादिश्य तान् ब्रह्मा भूतभव्यभवत्प्रभुः । नारायणे समावेश्य लोकान् शान्तिमुपागमत् ।
 भूयः शृणु यथाविष्णुरवतीर्णो महीतलं । प्रजानां वै हितार्थाय प्रभुः प्राणधनेश्वरः ।
 यथातिवंशजस्याय वसुदेवस्य धीमतः । कुल पूज्ययशःकर्मा जज्ञे नारायणः प्रभुः ।
 इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे हरिवंशपर्वणि देवानामंशावतरणे चतुःपञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५४ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ कृतकार्ये गते काले जगत्याञ्च यथालयं । अंशावतरणे वृत्ते सुराणां भारतेकुले । १०३०
 भागेऽवतीर्णे धर्मस्य शक्रस्य पवनस्य च । अश्विनोर्देवभिषजोर्भागे वै भास्करस्य च ।
 पूर्वमेवावनिगते भागे देवपुरोधसः । वसुनामष्टमे भागे प्रागेव धरणीगते ।
 मृत्योर्भागे चितिगते कलेर्भागे तथैव च । भागे सोमस्य च तथा वरुणस्य च गाङ्गते ।
 शङ्करस्य गते भागे मित्रस्य धनदस्य च । गन्धर्वैरगयक्षाणां भागांशेषु गतेष्वपि ।
 भागेऽवृतेषु गगणाद्गतेषु धरणीतलं । तिष्ठन्नारायणस्यंशे नारदः प्रत्यदृश्यत । १०३५
 ज्वलिताग्निप्रतीकाशो बालार्कसदृशेक्षणः । सव्यापवृत्तं विपुलं जटामण्डलमुद्वहन् ।
 चन्द्रांशुशुक्ले वसने वसानो रुक्मभूषणः । वीणां गृहीत्वा महतीं कलासक्तां सखीमिव ।
 कृष्णाजिनोत्तरासङ्गो हेमयज्ञोपवीतवान् । दण्डी कमण्डलुधरः साक्षाच्छक्र इवापरः ।
 मेत्ता जगति गुह्यानां विग्रहाणां गुह्योपमः । महर्षिर्विग्रहरुचिर्बिद्धान् गान्धर्व्ववेदवित् ।
 वैरकेलिकिलो विप्रो ब्राह्मः कलिरिवापरः । देवगन्धर्व्वलोकानामादिवक्ता मुनिः परः । १०४०
 गाता चतुर्णां वेदानां उद्गाता प्रथमर्त्विजः । स नारदोऽयं विप्रर्षिर्ब्रह्मलोकचरोऽव्ययः ।
 स्थितो देवसभामध्ये संरब्धो विष्णुमव्रवीत् । अंशावतरणं विष्णो यदिदं त्रिदशैः कृतं ।